

Avoimen oppimisen osaamisvaatimukset

Nämä osaamisvaatimukset on laadittu tukemaan oppimisen ja oppimateriaalien avoimen saatavuuden linjauksessa esitettyjä tavoitteita. Osaamisvaatimukset määrittelevät, mitä tietoja ja taitoja avoimien oppimateriaalien hyödyntäjän, avoimien oppimateriaalien laatijan ja avoimen oppimisen vaikuttajan pitäisi hallita. Osaamisvaatimuksia päivitetään linjauksen päivittämisen yhteydessä.

Avoimien oppimateriaalien hyödyntäjä

Avoimien oppimateriaalin hyödyntäjän tulisi ymmärtää avoimen oppimisen peruskäsitteet ja osata sijoittaa ne laajempaan avoimen tieteen kenttään, osata löytää ja hyödyntää avoimia oppimateriaaleja tekijänoikeuksia ja lisenssiehtoja noudattaen sekä osata arvioida avoimien oppimateriaalien laatua. Tarkemmin avoimien oppimateriaalien hyödyntäjän edellytetään:

- tuntevan avoimen oppimisen peruskäsitteistöä, kuten avoimien oppimateriaalien sekä avoimien oppimis- ja opetuskäytäntöjen käsitteet
- ymmärtävän avoimen oppimisen kytköksiä avoimen tieteen laajempaan viitekehykseen
- ymmärtävän avoimen oppimisen merkityksen korkeakoulu- ja tutkimusyhteisölle sekä muulle yhteiskunnalle
- tietävän, millaisia ehtoja tekijänoikeudet ja yleiset lisenssityypit asettavat oppimateriaalien ja muiden materiaalien hyödyntämiselle
- tietävän, mistä avoimia oppimateriaaleja voi etsiä
- osaavan hyödyntää kansallista Avointen oppimateriaalien kirjastoa avointen oppimateriaalien etsimiseen
- tuntevan monenlaisia avoimen oppimateriaalin muotoja ja formaatteja
- osaavan hyödyntää muita avoimia materiaaleja opetuksessa
- kykenevän arvioimaan avointen oppimateriaalien laatua kansallisten kriteerien avulla
- tietävän, miten avoimia oppimateriaaleja voi vertaisarvioida.

Avoimien oppimateriaalien laatija

Avoimien oppimateriaalien laatijan tulisi osaa laatia, julkaista ja kuvailla avoimia oppimateriaaleja, ymmärtää avoimiin oppimateriaaleihin liittyviä tietosuoja- ja tietoturvakysymyksiä sekä osata osoittaa meriittinsä avointen oppimateriaalien laatimisessa. Tarkemmin avoimien oppimateriaalien laatijan edellytetään:

- tietävän, millaisia oikeuksia tekijänoikeuslaki oppimateriaalien laatijalle antaa ja miten hän voi antaa muille käyttöoikeuksia materiaaliin erilaisilla lisensseillä
- tuntevan avointen oppimateriaalien laatimisen työkaluja
- osaavan hyödyntää kansallisia avointen oppimateriaalien laatukriteerejä omien materiaaliensa laatimisessa
- ymmärtävän, miten saavutettavuusvaatimukset ja esteettömyysdirektiivi koskevat avoimia oppimateriaaleja
- osaavan viedä avoimien oppimateriaalien kuvailutietoja kansalliseen Avointen oppimateriaalien kirjastoon
- osaavan julkaista avoimia oppimateriaaleja kansallisessa Avointen oppimateriaalien kirjastossa
- ymmärtävän avoimiin oppimateriaaleihin liittyviä tietoturvakysymyksiä
- ymmärtävän, miten tietosuoja vaikuttaa avoimien oppimateriaalien laatimiseen esimerkiksi kuvien käyttöön vaadittavien lupien osalta

LUONNOS: Avoimen oppimisen osaamisvaatimukset

- ymmärtävän, minkä periaatteiden mukaisesti avoimista oppimateriaaleista meritioidutaan ja miten ne tuodaan osaksi omaa julkaisuluetteloa.

Avoimen oppimisen vaikuttaja

Avoimen oppimisen vaikuttajan tulisi tuntea avoimia oppimis- ja opetuskäytäntöjä, tietää, miten avoimia oppimateriaaleja ja avoimia verkkokursseja yhteiskehitetään, sekä tunnistaa avoimen oppimisen verkostoitumis- ja kreditoimiskäytäntöjä. Tarkemmin avoimen oppimisen vaikuttajan edellytetään:

- tuntevan erilaisia avoimia oppimis- ja opetuskäytäntöjä
- ymmärtävän, miten tietosuoja vaikuttaa avoimiin oppimis- ja opetuskäytäntöihin esimerkiksi avoimien alustojen tietosuojariskien kautta
- ymmärtävän, mitä verkkokurssien ja MOOCien laatimiseen vaaditaan
- osaavan osallistaa opiskelijoita oppimateriaalien tekemiseen
- ymmärtävän oppimateriaalien yhteiskehittämiseen liittyviä käytäntöjä, kuten oikeuksia ja vastuita koskevia sopimuksia
- ymmärtävän, miten esimerkiksi Open Badge -osaamismerkkejä voi hyödyntää avoimesta oppimisesta saadun osaamisen osoittamisessa
- tuntevan avoimen oppimisen ja avointen oppimateriaalien verkostoja
- ymmärtävän, minkä periaatteiden mukaisesti avoimesta oppimisesta meritioidutaan ja miten avoimen oppimisen meriitit voi kirjata omaan ansioluetteloon.